

## Komentari na “Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba”

### Zelena akcija

*Komentari i reference se odnose na hrvatsku verziju dokumenta pod nazivom:  
“Nacrt Plana Gospodarenja Otpadom Grada Zagreba - draft -, Zagreb, Ožujak 2006.”*

#### *Komentari:*

1. Definicije i terminologija:.....	3
2. Ciljevi razvitka cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu (str.3): .....	3
3. Metodologija:.....	4
3.1. sudjelovanje javnosti: .....	4
3.2. Iznimno nejednak pristup u obrađivanju Prevenzije nastanka otpada i ostalih metoda za gospodarenje otpadom.....	4
3.2.1. Prevenzija stvaranja otpada:.....	5
3.2.2. Recikliranje / kompostiranje; .....	5
3.2.3. usporedba kombiniranih opcija za recikliranje i odlaganje: .....	6
3.2.4. Obrada mulja iz postrojenja za obradu otpadnih voda (CUPOV):.....	6
3.2.5. Opcije za zbrinjavanje komunalnog otpada i pepela iz spalionice.....	7
3.3. kalkulacije i predviđanje trenda rasta količine otpada.....	8
4. Zagrebačka Županija.....	8
5. Preporuke Zelene akcije.....	8

**Zagreb, svibanj, 2006**

### **Sažetak:**

Zelena akcija pozdravlja neke dijelove i preporuke Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba (u daljnjem tekstu PGO) kao što je preporuka da se odvoz otpada naplaćuje po količini proizvedenog otpada umjesto dosadašnje tarife koja se obračunavala po veličini stambenog objekta. Također pozdravljamo tvrdnju PGO-a da treba značajno povećati recikliranje u gradu, no veoma je značajna činjenica da je **Plan gospodarenja otpadom donesen i odobren u potpunosti bez javne rasprave i sudjelovanja javnosti** iako je Zelena akcija višekratno kroz medije i službenim putem davala do znanja da želi sudjelovati u procesu.

Zelena akcija smatra da je PGO u više područja nedorađen. U svojoj trenutnoj formi **PGO ne slijedi hijerarhiju gospodarenja otpadom Europske Unije (prevencija – ponovno korištenje – uporaba - iskorištavanje energije – odlaganje) te je teško vjerovati da će dostići postavljene ciljeve** na način koji opisan u PGO. Iako PGO čvrsto tvrdi da će bez implementacije radikalnih mjera Grad Zagreb doći u kriznu situaciju sa otpadom<sup>1</sup>, u isto vrijeme ne konkretizira planove niti predlaže izvore financiranja za mjere prevencije stvaranja ili recikliranja otpada. Umjesto toga

Jedine mjere koje bi trebale povećati recikliranje, a predlaže ih PGO, su 15 novih recklažnih dvorišta u Zagrebu, no veoma je izgledno da takve mjere neće povećati svijest građana ili količinu recikliranog otpada. Također studija odbija analizirati **studiju izvodljivosti odnosno «cost / benefit analizu» implementacije sustava prikupljanja otpada “od vrata do vrata” sa uključenim kompostiranjem**, navodeći bez istraživanja kako je taj sustav “preskup”. U posljednjim djelovima PGO-a, u dijelu gdje se spominju mjere koje treba implementirati te njihovo financiranje, jasno se vidi kako se **predviđa i raspoređuje 161,4 milijun eura za spaljivanje otpada, 4,5 milijuna eura za recikliranje te 0 eura za prevenciju stvaranje otpada.**

Zelena akcija od gradskog poglavarstva traži poništavanje rješenja o prihvaćanju ovog “Plana gospodarenja otpada za Grad Zagreb” sve dok se ne kontaktiraju i konzultiraju sve zainteresirane strane te se zaključci uvrstite u novi plan koji će se prezentirati i “Europskoj banci za obnovu i razvoj” koja bi trebala financirati “PTOOZG”

<sup>1</sup> Str.43

## 1. Definicije i terminologija:

**Definicije** koje se koriste unutar dokumenta su **nedosljedne**, te uzrokuju probleme u razumijevanju cijelog dokumenta.

Na primjer, na 2. Stranici korišteni su **pogrešni termini** “**primarno i sekundarno**” **recikliranje** koji vode ka drugačijim zaključcima. U PGO sekundarno recikliranje predstavljaju postrojenja za termičku obradu otpada te fizičko-kemijska postrojenja u kojima se od otpada može dobiti izvjesna količina energije. Ti su termini pogrešni jer u tim sustavima se otpad ne iskorištava na način da se dobiva jednako dobar ili jednako koristan materijal.

Također, u EU framework direktivi – fizičko-kemijska obrada je posebno klasificirana kao odlaganje otpada (članak D9, aneks IIa) dok su postrojenja za termičku obradu predmet velike debate stručnjaka o tome dali ih klasificirati kao “postrojenja za spaljivanje” (D10, Annex IIa. - Disposal) ili “postrojenje za povrat energije” (R1, Annex IIb. - Recovery).

U ovom slučaju željeli bismo ukazati na saznanja Europskog suda pravde u slučaju *C-458/00 Commission Vs. Luxembourg (spalionica otpada u Strasbourgu)*. Sud je došao do saznanja da spaljivanje otpada u postrojenju za termičku obradu otpada nikako ne može biti nazvano povratom energije ukoliko mu primarna svrha nije stvaranje energije.<sup>2</sup> U zagrebačkom slučaju, primarna svrha PTOO je zbrinjavanje otpada te se stoga recikliranje ili termin povrat energije ne bi smjeli koristiti u promotivne ili zagovaračke svrhe.

**Zelena akcija traži da se definicije i termini korišteni u PGO dodatno modificiraju na način da se jasno razlikuje recikliranje, povrat energije i odlaganje otpada. Također predlažemo da se pripremi tekst za javnost pisan rječnikom razumljivim prosječno školovanom stanovniku Grada Zagreba.**

Kada se koristi termin “odvojenog prikupljanja” zapravo se misli na činjenicu da na nekim ulicama postoje kontejneri za prikupljanje papira, stakla, PET i MET ambalaže. No čitatelja ovog dokumenta može takvim rječnikom navesti na pomisao da se otpad odvojeno prikuplja već u domaćinstvima. **Ovdje predlažemo da se koriste različiti termini za ta dva procesa kao što su “odvojeno sakupljanje u javnim kontejnerima” te “odvojeno sakupljanje otpada od vrata do vrata”.**

## 2. Ciljevi razvitka cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu (str.3):

**Zelena akcija** podržava ciljeve cjelovitog sustava gospodarenja otpadom (CSGO) u Gradu Zagrebu no samo a) i c) dok za cilj b) smatramo da je terminom “zatvaranje kružnog toka tvari i energije” dano opravdanje za spaljivanje otpada za proizvodnju energije što **nije sukladno direktivi EU 94/62/EC ni strategiji gospodarenja otpadom EU (1989).**

Također naglašavamo da su planirane akcije i potezi grada za ispunjenje ciljeva a) i c) CSGO nedovoljni, te je teško očekivati da će se ciljevi ispuniti na predloženi način.

<sup>2</sup> Peter Beyer, Wenke Hansen: Policy Brief for the EP Environment Committee EP/IV/A/2003/09/01 “Incineration as recovery and disposal of waste: Analysis and interpretation of the judgements of the European Court of Justice C-458/00 and C-228/00, Ecologic and Institute for European Environmental Policy, 2003 [http://www.europarl.europa.eu/comparl/envi/pdf/externalexpertise/ieep/ecj\\_waste\\_rulings\\_brief.pdf](http://www.europarl.europa.eu/comparl/envi/pdf/externalexpertise/ieep/ecj_waste_rulings_brief.pdf)

### 3. Metodologija:

#### 3.1. *Sudjelovanje javnosti:*

Zelena akcija je ogorčena činjenicom da je Plan gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu razvijan i odobren bez prisustvovanja javnosti i bez javne rasprave usprkos pozivima da se nevladine organizacije uključe u procese stvaranja ovakvih dokumenata (prema Zakonu o pravu na pristup informacijama i Aarhuškoj konvenciji koja nažalost još uvijek nije ratificirana u RH).

- 20. Rujna 2005. godine gradonačelnik Grada Zagreba posjetio je Zelenu akciju, Tijekom posjeta, Predsjednica Zelene akcije, Jagoda Munić, izražava mu zabrinutost oko problematike izgradnje postrojenja za termičku obradu otpada u Zagrebu te je tom prilikom zatražila da se ZA uključi u razvoj plana gospodarenja otpadom za Grad Zagreb. Gradonačelnik je uvjorio prisutne da će se glas javnosti, odnosno mišljenje javnosti uzeti u obzir prilikom izrade istog.
- 2. Studenog 2005. godine ZA šalje otvoreno pismo gradonačelniku izražavajući zabrinutost o medijskim napisima koji su tvrdili da će sam gradonačelnik zatražiti pomoć premijera Ive Sanadera da se projekt spalionice otpada progura unatoč činjenici da je Studija utjecaja na okoliš odbijena od strane Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. U pismu koje je poslano i novinarima, ZA traži da se ju se uključi u proces razvoja PGO za Grad Zagreb.
- Početkom prosinca 2005. godine obratili smo se gradskoj tvrtci za gospodarenje otpadom (ZGOS) te od njih zatražili nacrt novog PGOa za koji smo samo čuli da je u pripremi. Generalni direktor tvrtke tvrdi da ne zna ništa o izradi novog PGO te nam ljubazno ustupa studiju proizvedenu 1992. godine.
- U travnju Zelena akcija otkriva da je PGO za Grad Zagreb ne samo dovršen već i odobren od strane gradskog poglavarstva 16. ožujka 2006. godine. Zelena akcija je u više navrata pokušala doći, te je napokon i došla do primjera **radne verzije PGOa**, te još uvijek nije jasno da li je to i **finalna verzija** ovog dokumenta odobrena od strane poglavarstva.

Neprihvativo je da ovako važan dokument bude prihvaćen od strane javne vlasti u potpunosti bez javne rasprave. **Zelena akcija od gradskog poglavarstva traži poništavanje rješenja o prihvaćanju ovog "Plana gospodarenja otpada za Grad Zagreb" sve dok se ne kontaktiraju i konzultiraju sve zainteresirane strane te se zaključci uvrstite u novi plan gospodarenja otpadom.**

#### 3.2. *Iznimno nejednak pristup u obrađivanju Prevenzije nastanka otpada i ostalih metoda za gospodarenje otpadom*

Vidljivo je kroz cijeli PGO da Grad Zagreb želi izgraditi "spalionicu otpada za povrat energije iz otpada" te je većina PGOa usmjerena ka opravdavanju tog projekta. PGO nedostaju zadovoljavajuća ili u nekim slučajevima u potpunosti nedostaju istraživanja o "prevenciji nastanka otpada" i ostalih metoda važnih za gospodarenje otpadom, te rezultat tih nedostataka istraživanja ne smije biti opravdanje za izgradnju Spalionice otpada.

### 3.2.1. Prevencija stvaranja otpada:

Jaka strana ovog dokumenta je prijedlog da se odvoz otpada naplaćuje prema količini proizvedenog otpada umjesto dosadašnje prakse naplate prema kvadraturi stana. Edukacijske mjere oko prevencije stvaranja otpada su također spomenute u planu. **Iako su te mjere spomenute, u PGO nisu uvrštene nikakve kalkulacije ni izvori financiranja te je malo vjerojatno da će se te mjere provoditi.** Neki od zacrtanih ciljeva su spomenuti u procjenama količine otpada (50% recikliranog otpada), no potpuno je nejasno na koji su način dobivene te kalkulacije, te su procjene nerealistične i nisu se uspoređivane sa drugim gradovima koji već posjeduju uspješne strategije gospodarenja otpadom.

**Iznimno je važno da se financiranje edukativnih mjera uključi u kalkulacije te da se odrede izvori financiranja. Također, iznimno je važno da se neka od službi imenuje odgovornom za implementaciju edukativnih programa, što trenutno nije slučaj.**

### 3.2.2. Recikliranje / kompostiranje;

- Predviđeni cilj od 50% recikliranog otpada do 2025. godine se spominje na stranici 44. no nije jasno na koji je način dobivena ta brojka. Također se na nekim mjestima spominje i 62% otpada koji se može reciklirati te je isto nejasno kako je brojka dobivena.
- Između sadašnje situacije i one predviđene za 2025. godinu nisu postavljeni ni predviđeni nikakvi ciljevi te će iznimno teško biti pratiti dali je Grad Zagreb na pravom punu da do 2025. dostigne zacrtane ciljeve.
- **Najalarmantija činjenica je ta da su jedine predložene mjere za postizanje ovih rezultata izgradnja 15 novih reciklažnih dvorišta te izgradnja kompostane za obradu organskog otpada.** Te mjere imaju veoma malo šanse da postignu željene rezultate, pogotovo sagledavajući činjenicu da **za postrojenje za obradu organskog otpada nisu predviđena nikakva sredstva.**
- **Odvojeno prikupljanje otpada u kućanstvima te sakupljanje istog “od vrata do vrata” je u početku isključeno kao mogućnost zbog sebične procjene da je “preskupo” (str.30), no nema nikakvih dokaza ni rezultata istraživanja koji bi mogli poduprijeti tu tvrdnju.**
- Također potvrđuje nelogičnost činjenica da je na stranici 80. ovog PGOa spomenuto da nema potrebe organizirati prikupljanje organskog otpada iz restorana i javnih kuhinja dokle se ne sagradi nova kompostana (za koju se ne predviđaju sredstva). Na stranici 44. se također spominje odvojeno sakupljanje organskog otpada no nejasna je činjenica dali to uključuje i sakupljanje organskog otpada u kućanstvima. Kako u PGO nisu spomenuti troškovi investicije ni izvori financiranja kompostane samo potkrepljuje činjenicu da se prikupljanje organskog otpada iz poslovnih subjekata neće implementirati do 2025. godine. Ta je činjenica posve neprihvatljiva iz razloga što će Hrvatska da bi se uskladila sa EU direktivama o odlagalištima u narednih nekoliko godina morati značajno unaprijediti svoje upravljanje organskim otpadom (izbjegavati odlagati organski otpad na odlagališta u bilo kojem obliku).
- Predviđene investicije za recikliranje iznose ukupno 4,5 milijuna eura, što kada se usporedi sa 161,4 milijuna predviđenim za spaljivanje izaziva pitanje dali se uopće planira povećati nivo recikliranog otpada u budućnosti. Također osim za kompostanu, nisu planirana ni sredstva za izgradnju postrojenja za mehaničko biološku obradu otpada koja je spominjana u radu, što dokazuje vrlo nizak stupanj obaveze Grada Zagreba da zaista izgradi ta postrojenja.

**Potrebno je obaviti detaljno istraživanje o isplativosti metode “sakupljanja otpada od vrata do vrata” zajedno sa prikupljanjem organskog otpada.** Razne opcije poput sakupljanja otpada u 3 kante (organski otpad, ostatni otpad i suhi materijali pogodni za recikliranje) moraju se

ispitati ne bi li se za Grad Zagreb pronašlo idealni sustav. U istraživanje je potrebno uvrstiti svježije podatke dobivene nakon uvođenja pravilnika o Ambalaži (NN 97/2005).

**Gradsko poglavarstvo Zagreba mora preuzeti obavezu da predstavi bilo koji od načina prikupljanja otpada, recikliranja i kompostiranja “vrata do vrata”.**

**Ciljevi recikliranja se moraju definirati i zacrtati u određenom vremenskom periodu.**

**Potrebno je također napraviti financijsko istraživanje i navesti izvore financiranja za implementaciju sustava “od vrata do vrata” kojim bi se prikupljao materijal pogodan za recikliranje i organski otpad, te definirati odgovornosti i vremensko razdoblje u kojem se taj sustav mora implementirati.**

**Potrebno je sastaviti i financijsku konstrukciju za projekt nove kompostane, te program za kućno kompostiranje (gdje jet a aktivnost moguća).**

**Ako je zaključeno da je postrojenje za mehaničko biološku obradu otpada (MBT) potrebno onda je potrebno i sastaviti financijsku konstrukciju kao i identificirati izvore financiranja za taj projekt.** Ovakav način obrade ni u kojem slučaju ne bi smio zamijeniti odvojeno prikupljanje otpada iz razloga što su dobiveni produkti MBTa nakon obrade znatno lošije kvalitete.

### 3.2.3. Usporedba kombiniranih opcija za recikliranje i odlaganje:

Na stranici 44 iznesena je usporedna raznih kombinacija gospodarenja otpadom koja uspoređuje i koliko se dugo odlagalište na Jakuševcu može koristiti u raznim scenarijima.

Kao prvo mora se objasniti kako je dobivena i zašto se spominje recikliranje 50% otpada te njezina veza sa 62% recikliranog otpada.

Drugo, potpuno je nejasno kako se je došlo do zaključka da će:

“50% recikliranja + biološka obrada + spaljivanje + odlaganje” ostaviti manje ostatnog otpada od “50% recikliranja + biološka obrada + **MBT** + spaljivanje + odlaganje”

Ova usporedba ne uključuje analize “prevencije stvaranja otpada + recikliranje + biološka obrada + MBT + odlaganje” koja se mora obraditi prije nego li se odabere jedna od obrađenih bez alternativa.

**Ova usporedba propušta uzeti u obzir direktivu EU o odlagalištima (99/31/EC) u kojoj je naglašeno da se otpad koji odlazi na odlagališta mora smanjiti količinom i razinom toksičnosti.** MBT u kombinaciji sa kompostiranje ostavlja stabilizirane ostatke koji se mogu odložiti na odlagališta relativno sigurno, dok se ostatci iz spalionice (pepeo) klasificiraju kao inertni ili opasan otpad koji sadrži i proizvodi teške metale i dioksine. Informacije o toksičnosti ostataka nakon spaljivanja se također moraju uzeti u obzir prilikom odabira za po okoliš najprihvatljivije varijante gospodarenja otpadom.

### 3.2.4. Obrada mulja iz postrojenja za obradu otpadnih voda (CUPOV):



Na stranici 67 se spominje način obrade mulja iz CUPOV, no ne uzimaju se u obzir niti se provode analize ostalih mogućnosti za zbrinjavanje mulja. Studija utjecaja na okoliš za PTOO iz 2005. godine također pretpostavlja da će mulj iz CUPOVa biti spaljivan u spalionici – bez ikakvih dodatnih istraživanja o alternativnim rješenjima.

**Zelena akcija traži potpunu analizu svih dostupnih opcija za zbrinjavanje mulja iz pročišćavača, uključujući usporedbu troškova i razinu toksičnosti produkata.**

### 3.2.5. Opcije za zbrinjavanje komunalnog otpada i pepela iz spalionice

Kao što je već gore spomenuto, mnogo je argumenata izneseno sa pretpostavkom da se spalionica otpada već gradi, te da je to rješenje za grad Zagreb. **No plan nije iznesao direktnu komparaciju spaljivanja otpada sa susatvom prevencije stvaranja otpada+ recikliranje + kompostiranje + MBT + odlaganje.** Stoga, zelena akcija odbija argumente iznesene na stranama 17 i 75, koji uspoređuju spaljivanje sa odlaganjem neobrađenog komunalnog otpada, te traži potpunu usporedbu sa gore navedenim sustavom gospodarenja otpadom.

Uzimajući u obzir veliku vjerojatnost da će spalionica biti izgrađena, plan bi također trebao prikladno obraditi i temu sigurnog odlaganja opasnog otpada u vidu letećeg pepela i ostatka filtra koji nastaju kao produkt spaljivanja. Ti planovi moraju poštovati daljinu odlagališta opasnog otpada te se ne bi smjeli oslanjati na izvoz tog opasnog otpada. Problemi koji proizlaze iz problematike spaljivanja otpada su potisnuti iz dokumenta te se čak u jednom djelu teksta na stranici 19 spominje kako spalionica **u potpunosti rješava** problem odlaganja otpada u gradu Zagrebu. **To nije točno te se svakako mora brisati iz dokumenta**, jer oko 100 000 tona otpada od kojeg je dio toksičan još uvijek treba odložiti na prikladno odlagalište. Na stranici 86 pretpostavlja se da će 2.2 do 4.3% otpada iz spalionice biti toksično. To nije potkrijepljeno studijom utjecaja na okoliš izrađenoj upravo za spalionicu koja klasificira leteći pepeo i filtre iz spalionice kao opasni otpad. To znači da će se proizvoditi između 17 948 i 72 971 tona opasnog otpada godišnje (4,66 – 18,95%). Te se činjenice također moraju uvrstiti u PGO.

Dumovečki lug je spomenut kao moguća lokacija za odlaganje pepela iz spalionice, no nejasno je dali se radi o taložnom pepelu koji nije klasificiran kao opasni otpad ili se radi o letećem pepelu koji je karakteriziran kao opasni. **U bilo kojem slučaju, nisu predstavljene financijske solucije za izgradnju odlagališta, što izgradnju samog projekta čini teško vjerojatnom u bližoj budućnosti. Također, nije financijski obrađen ni problem odlaganja opasnog otpada u vidu ostataka filtera. Također činjenica je da je studija utjecaja na okoliš za tu lokaciju napravljena 1991. godine te da je činjenično stanje lokacije promijenjeno.**

**Zelena akcija samim time smatra da problem odlaganja pepela iz spalionice nije zadovoljavajuće riješena.**

Tu činjenicu potvrđuje i sam PGO na stranici 36 gdje priznaje kako se “može samo nagađati gdje Hrvatski i Zagrebački opasni otpad završavaju”. Današnja je situacija definitivno kritična te se nebi smjelo podržavati gradnje novih objekata koji proizvode opasni otpad.

Na strani 75. Spominje se termin “recikliranje” pepela, što vjerojatno znači iskorištavanje istog u cestogradnji i slično. To je u potpunosti neprihvatljivo iz razloga što hrvatski zakoni ne predviđaju mogućnost korištenja opasnog ili djelomično opasnog otpada u građevinske svrhe. **Ta rečenica se mora izbrisati iz Plana gospodarenja otpadom za grad Zagreb.**

### 3.3. Kalkulacije i predviđanje trenda rasta količine otpada

#### Predviđanja trenda rasta količine otpada u Zagrebu:

**Novi mjere i pravilnik o ambalažnom otpadu (NN 97/2005) nije uzet u obzir prilikom kalkuliranja.** Novi pravilnik o PET, MET i staklenoj ambalaži je imao izrazito pozitivne učinke na količinu prikupljene ambalaže. **Taj je pravilnik uvelike utjecao i utjecati će na sastav komunalnog otpada u budućnosti. Zbog tog pravilnika grafikon sastava otpada na strani 50 te energetska vrijednost otpada sa strane 48 nisu valjani.** To znači da PGO nije proizveo točne proračune o potrebama recikliranja i energetske vrijednosti otpada koja će biti korišten kao baza za planiranje izgradnje spalionice otpada. Nedostatak PET ambalaže u sastavu otpada uzrokovati će smanjenje energetske vrijednosti otpada. Također Zelena traži da se otpad istraži u više detalja, jer se u PGO spominje da unutar sastava otpada spada i 30% sitnice što predstavlja trećinu otpada čiji je dio sastava zasigurno moguće još istražiti i reciklirati. Slična istraživanja je za Primorsko-goransku županiju 2003.godine<sup>3</sup> obavila tvrtka Ekoplus čiji su rezultati po mnogočemu sadržajni.

#### Da bi se povećali točnost i transparentnost projekcija potrebno je:

- 1) Ponovno analizirati sastav komunalnog otpada uzimajući u obzir utjecaj pravilnika (NN 97/2005).
- 2) **Uključiti ukupne količine proizvedenog otpada zajedno sa količinama recikliranog otpada, zacrtati i definirati ciljeve koji bi trebali biti dostignuti do 2025.godine(bilo da je to 50% ili 62%).**

## 4. Zagrebačka Županija

Zahvaljujući činjenici da gradsko poglavarstvo Grada Zagreba želi koristiti otpad Zagrebačke Županije da dopuni kapacitete spalionice otpada, PGO predstavlja i kraći osvrt na gospodarenje otpadom u županiji. Na strani 69 postoji preporuka koja je od vitalnog značaja za gospodarene otpadom u županiji, a to je da **Županija mora skoro napraviti vlastiti plan gospodarenja otpadom.** Zelena akcija srdačno pozdravlja ovu preporuku. Prije nego li se odredi potrebnog kapacitet odlagališta kojeg treba županija osigurati, plan gospodarenja otpadom treba proći kompletnu proceduru javne rasprave te se komentari svih zainteresiranih stranaka moraju uzeti u obzir.

## 5. Preporuke Zelene akcije

- 1) **Zelena akcija od gradskog poglavarstva traži poništavanje rješenja o prihvaćanju ovog "Plana gospodarenja otpada za Grad Zagreb"** sve dok se ne kontaktiraju i konzultiraju sve zainteresirane strane te se zaključci uvrstite u novi plan koji će se prezentirati i "Europskoj banci za obnovu i razvoj" koja bi trebala financirati "PTOOZG"
- 2) **Zelena Akcija traži od EBRD da ne prihvati PGO dok se ne kontaktiraju i konzultiraju sve zainteresirane strane.**
- 3) **Zelena akcija traži da se definicije i termini korišteni u PGO dodatno modificiraju na način da se jasno razlikuje recikliranje, povrat energije i odlaganje otpada.** Također predlažemo da se pripremi tekst za javnost pisan rječnikom razumljivim prosječno školovanom stanovniku Grada Zagreba.

<sup>3</sup> <http://www.ekoplus.hr/aktualno/arhiva/2003/15112003.html>



- 4) Termin “zatvaranje kružnog toka tvari i energije” ne smije biti opravdanje za spaljivanje otpada za proizvodnju energije što **nije sukladno direktivi EU 94/62/EC ni strategiji gospodarenja otpadom EU (1989).**
- 5) **Važno je locirati financije i izvori financiranja za prevenciju nastanka otpada.** Ukoliko se ne planira odrediti sredstva za financiranje ovog projekta, za postavljene ciljeve potrebno je odrediti odgovornosti za neuspjeh.
- 6) **Potrebno je napraviti detaljnu analizu izvodljivosti sustava prikupljanja otpada “od vrata do vrata”.** Prilikom izrade analize treba u obzir uzeti sastav otpada nakon uvođenja pravilnika o ambalažnom otpadu (NN 97/2005).
- 7) **Da bi programi za povećanje recikliranja postigli zadane ciljeve, svakako je potrebno uvesti sustav sakupljanja otpada “od vrata do vrata” koji uključuje i kompostiranje.**
- 8) **Treba osigurati prikladno financiranje i financijsku konstrukciju za izgradnju kompostane.** Također treba odrediti i razvojne smjernice za kompostiranje u domaćinstvima.
- 9) **Potrebno je iznesti detalje o MBTu, odnosno definirati da li se to postrojenje gradi ili ne?** ukoliko je odlučeno da je izgradnja MBT korisna onda je potrebo **osigurati prikladno financiranje i financijsku konstrukciju.** Ovaj način obrade ni na koji način ne smije zamijeniti odvajanje otpada na mjestu nastanka, recikliranja i kompostiranja jer su produkti znatno lošije kvalitete.
- 10) **Usporedba između obrađenog i neobrađenog otpada na stranici 44 ne uključuje analizu preventivnog djelovanja na stvaranje otpada + recikliranje + biološki tretman + MBT + odlaganje** te se stoga treba razmisliti o najprikladnijoj opciji tek nakon što se ova opcija istraži. **Također, treba osigurati podatke o toksičnosti ostataka procesa termičke obrade.**
- 11) **Termin «recikliranje» na stranici 75. može prouzročiti krive zaključke,** te ga treba izbrisati iz dokumenta zbog nedostatka pravne baze za korištenje istog.
- 12) Podatak o postotku opasnog otada koji nastaje iz spalionica na stranici 86 mora se ispraviti, odnosno u konačnu brojku uvrstiti leteći pepeo i ostatke filtra.
- 13) Zelena akcija traži analizu svih mogućnosti i opcija za zbrinjavanje mulja iz pročišćavača voda, uključujući analizu isplativosti i toksičnosti produkta.
- 14) Ukoliko sve navedene analize pokažu da je postrojenje za termičku obradu otpada neophodno gradu zagrebu, onda treba pronaći adekvatno rješenje za financiranje odlagališta na koje se mogu odlagati filtri i pepeo, odnosno produkti spalionice, odnosno treba osigurati odvojeno odlaganje opasnog od neopasnog otpada.
- 15) **Sastav preostalog otpada se mora ponovo računati,** uzimajući u obzir Pravilnik o ambalažnom otpadu s ciljem kreiranja učinkovitog i azurnog gradskog sustava recikliranja.
- 16) **Ukupni iznos proizvedenog otpada zajedno sa ukupnim iznosom recikliranog materijala mora biti uključen predviđanja trenda porasta količine otpada, uključujući i postotak materijala koji je recikliran prije 2006.**
- 17) Zagrebačka županija mora napraviti plan gospodarenja otpadom u suradnji s javnošću prije nego se počne planirati sa novim kapacitetima za odlaganje otpada.